SAM TRO BOUI SA. – 40 ANS 2554

THỨ HAI 21 và THỨ BA 22 SEPTEMBRE 1925

RESIDENCE SUPERIEURE DU TONKIN
BIBLIOTHEQUE CENTRALE

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

4164

TRUNG BẮC-TÂN VĂN HANOI

ANNONCES

Vì cớ gì mà hội-đảng của người mình không sao phát-đạt được?

(Tiếp theo)

Người mình có một cái tật chung là cái tính hễ danh và vụ lợi, hiếu danh mà không hiếu danh thực, chỉ hiến danh hư, vụ lợi mà không vụ lợi to, chỉ vụ lợi nhỏ; nói tóm lại là điều tệ hại trong xã hội đều bởi đó mà sinh ra; ấy hội-đảng tinh xấu-đi tệ hại đến điều cũng vì một cái tính xấu do sinh ra cả.

Ở hiếu danh vụ lợi vẫn là cái tâm lý phổ-thông của loài người, mà chính là cái động-lực tiến hóa của xã-hội, nước nào cũng vậy, đời nào cũng vậy, cũng vì người ta có cái lòng danh-dự mới chịu gánh tài đua trí mà lập những sự-nghiệp phi thường lợi vì người có cái lòng tư lợi mới chịu cố công cùng sức mà làm nên những cơ-đồ giàu thịnh; nói ngay như hội-đảng ở các nước bên Âu Mỹ những nhà lãnh-tụ các đảng-đảng, chủ trương các đoàn thể toàn là những tay tinh-anh kiệt-sĩ nhiệt thành cả, hễ hai về công-danh, mưu-lợi đảng vận cũng đều vì cái tôn-chỉ hội, cái công việc hội mình đã định-ninh ghi tạc vào sổ tâm; nói tóm lại ông là vì có danh có lợi mới có người chịu ra công tổ chức, mới có người chịu hết sức tán thành, mà hội đảng mới thành lập được vững vàng, duy-trì được lâu dài, khoáng-trương được to-tát, công việc hội mới tiến-hành được mạnh, tôn chỉ hội mới quán triệt được cùng, mà những hội-đảng mới có được cái kết quả tốt-tươi, nở thì nh là một cái lợi khí làm nên dân khôn nước mạnh. Song ta phải biết rằng: những tay vì nhân kiệt sĩ nhiệt thành lãng-phí về công danh mà đứng lên lãnh-tụ các chính-đảng, chủ-trương các đoàn thể ở các nước bên Âu Mỹ không phải lấy cái tên gọi quan Hàn quan Thị, cứu duy-chương cuống tìm cuống điều làm đanh đâu, không phải dụng nên một cái hội, đội lốt cái tiếng công ích, mượn màu cái thế lực đoàn thể để cầu lấy phẩm trên hàm dưới, kim-khánh mền-đay gì đâu; cái danh mà người ta nhiệt thành ham-hở là cái danh kiến công lập nghiệp, cứu nước giúp đời; người ta muốn gây dựng một cái công-nghiệp lớn lao gì có ích cho đời, có lợi cho nước mà cái công nghiệp ấy không phải là cái tài lực một mình mình có thể làm nổi, người ta mới đứng dần dễ xướng ra cái chủ-nghĩa đó, gom công gom của với mọi người khác mà cùng thực hành cái chủ nghĩa đó cho đến chốn đến nơi, một mai mà cái hội-đảng của mình thành lập được vững vàng, duy-trì được lâu dài, khoáng-trương được to-tát, cái chủ nghĩa của hội mình đạt được tới cái mục đích tối cao, ấy tức là cái danh thiên thu bất hủ của người ta đấy; có danh thì lắt có lợi, chứ kỉ không phải cứ tẻo-xén của hội, bòn rút của hội, xé mầm cỏ lòng mút tay được một thì mới là có lợi đâu.

Người mình thì không thế, cái danh của mình bền là cái danh ông nọ bà kia; cái lợi của mình vụ là cái lợi thấy đâu xấu đấy; đời chẳng đời thì chớ, nước chẳng nước thì đừng, biết thế nào là công, biết thế nào là nghiệp, thấy người ta là ông Hàn ông Thị, bè-vệ chừng-chàng thì ta cũng phải cố làm sao cho được là ông Hàn ông Thị, thấy người ta có cuống tìm cuống điều về-vang rực rỡ thì ta cũng phải cố làm sao cho được có cuống tìm cuống điều ta liệu chiều gỏ mà phất cờ, người ta dựng nội này lập nội nọ mà được phẩm hàm huy chương cả đấy thì ta lại đại gì mà chẳng cũng sáng khởi, cũng tổ-chức lấy một hội cho mau, ấy cái lòng hễ danh của mình về sự lập hội đảng như thế, mà cái lòng vụ lợi lại càng đáng ghét đáng giận hơn, cái gì là cái lợi lớn, cái gì là cái lợi xa cái lợi lớn nhưng không phải cái lợi ta hưởng được một mình, cái lợi xa nhưng không phải cái lợi ta thấy ngay trước mắt, đừng vào chỗ nào, đối với việc gì, ta cũng phải tính cho có lợi ngay mà được phần lợi hơn mới thích, vân biết vốn hội môn, quí hồ rồng thì hội còn đứng vững được thế nào, nhưng hội không đứng vững là cái hại chung của cả hàng bao nhiêu người chứ có hại gì ta, mà ta gặp được cái cơ hội tốt dùng được cái thủ-đoạn khéo, ăn bớt ăn thớ của hội được đồng nào là lợi cho ta đồng nấy, hội dù không đứng vững được nữa thì hầu-bao ta cũng đã nịch chặt rồi, cần gì lập hội mà vì một cái danh như thế, vì một cái lợi như thế, thì dẫu xướng nên cái tôn-chỉ cao quí đến thế nào, bày ra những công việc chính đáng đến thế nào, cũng chẳng qua là một cái đường ngang ngõ ắt để cho họ mới cầu lấy cái danh vị hão-huyền của họ mà thôi, chẳng qua là một cái khóe buôn cạnh bán để họ mưu đồ lấy cái lợi quyền tư-túi của họ mà thôi, đến lúc mà cái danh cái lợi của họ đã được sở cầu như ý, sở nguyện tùng lâm rồi, thì tôn-chỉ hội thế nào họ mặc thây, công-việc hội thế nào họ chối kệ, họ có cần gì quán triệt bay chẳng quán-triệt tiến hành bay chẳng tiến hành, mà mong công-việc hội tiến-hành, tôn-chỉ hội quán triệt; chỉ ngậm-ngùi cay-đắng cho những người thụ động, hiền lành phác thực, theo cái tôn chỉ cao quí của hội, hăm cái công-việc chính-đáng của hội, mà đã phải bao công tốn của, lắm hi-sinh cho cái lòng thamdục của họ được thỏa-thỏ hành-diện, mặc sức tiêu sài, mà đâu-hội thì thất bại tan giải tán, thương hội thì dần dần phá sản; cái lợi khi làm nên dân khôn nước mạnh ở bên Âu Mỹ là hội-đảng không khởi thành ra một cái quái-vật mà người phi của quấy rối xã-hội ở nước mình, thực không?

T.

(Còn nữa)

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 18 Septembre 1925

Tại cuộc hội nghị của các nghị-viên thế-giới

Các tờ-báo của nghị-viện Pháp đi dự cuộc hội-nghị thứ 23 của các nghị-viện ở Washington, khởi hành ở Paris ngày hôm nay.

Việc nước Đức

Báo *Petit Journal* được tin ở Dresde rằng đảng Quốc-dân ở Saxe quyết nghị một khoản rằng nếu Đảng-minh không hứa hoãn lại các điều-hạt cắt ở nước Đức ra thì phản-kháng việc nước Đức vào hội Vạn-quốc cũng bản hiệp với bảo tồn Bto *Matin* nói việc ấy làm nao động các nơi chính-trị và khiến cho các quan thương-thư Luther và Stresemann rất khó xử. Việc ấy có thể làm ngăn trở cuộc hội-nghị bảo-hòa định đến ngày 5 octobre này tại đất Lucerne.

Việc nước Hoa kỳ

Các quan đại-sứ Myron Herrick và Dawes, về quan phó tổng-thư bộ Ngoại-giao Wilson, sẽ tiếp phái bộ Pháp ở New-York ngày 22 phái-bộ sẽ ở lại đó. Ngày 24 hai hội-đồng sẽ họp.

Trong một bài luận đề nhan là: *« Cái vấn đề trái khoản của Pháp »* của M. Harold Moulton, chủ nhiệm viện *Institute of Economics* có nói việc hoàn trái khoản theo như mọi khoản giao nước Anh Mỹ, rất có hại cho nước Pháp và cho sự quân bình trong sổ chi thu Pháp. Tác giả có nói còn phải nhiều năm, chưa có thể hoàn trái khoản được. Người Pháp hiện nay đóng thuế nặng bằng người Anh và nặng hơn người Hoa kỳ. Bất-kỳ có phải cho các hội-viên trong hội-đồng Hoa-kỳ

Việc nước Nhật bản

Có tin rằng Nhật-bản dự bị gửi sang Londres một số tiền hơn 20.000.000 yên, để ấn-định cái giá hối-đoái của tiền viên. Chuyến tàu thứ nhất là 4.000.000, sẽ gửi tàu *Shinyo Maru* nay mai sẽ khởi hành.

Quan đại-sứ Ozaia sẽ đi nước Thổ và sẽ mang theo đủ các mẫu hàng Nhật, vì nước Thổ chuộng hàng Nhật lắm.

Ông Asida là chánh thư-ký lại các bộ đại-sứ, ông Matsuyama, là cố-vấn thương-mại, trước kia ở Londres cũng sẽ đi đến Tiên-á-tế-ý, Miên-pô-tam-ê và Syrie để tìm cách mở mang cuộc buôn-bán của Nhật.

Việc ở Ấn-độ

Ở Rangoon có tin rằng hơn 30.000 người thợ máy sợi, làm tại 11 nhà máy sợi ở Bombay đình-công, vì các nhà máy ấy giảm tiền công của họ.

Tại hội Vạn-quốc

Đại hội-đồng và các tiểu-ban có xét lại mấy bản dự án của các đại biểu đề trình trong kỳ bàn về công việc của hội Vạn quốc.

Bản thứ nhất (các vấn-đề pháp-luật) sửa đổi và ký nhận bản dự án của phái bộ Thuỵ sĩ nói về mấy khoản điều lệ của tòa thẩm phán quốc-tế. Bản ấy lại xét cả việc cưỡng bách trong tài.

Bản thứ hai (các vấn-đề chuyên-môn) xét công việc hội-đồng đại về việc tri-thức tư-lịch định đặt một viện quốc-tế ở Paris. Chính phủ Pháp có nhường tặng chỗ để đặt viện ấy.

Bản thứ ba (hành giảm quân bị) bàn xong các bản dự án quan hệ về việc đặt một cuộc hội-nghị tranh giải quân bị.

Bản thứ tư (các sở chuyên môn) tăng thêm số chi tiêu của hội Vạn quốc, của các cơ quan chuyên-môn của sở quốc-tế lao-động và của tòa thẩm-phán quốc-tế.

Bản thứ năm bàn bên tờ trình của ông Nansen về việc làm việc cho người Arméniens tị-nạn ở Caucase. Hội đồng nghe lời các nhà giám-định trình bày mọi lẽ và cử một phụ ban để xét việc thi-hành bản dự án về việc ấy. Sau hội-đồng lại xét bản tờ trình của sở quốc-tế lao động về công việc của những người tị-nạn.

Bản thứ sáu (vấn-đề chính-trị và vấn-đề hỗ trợ) vẫn xét bản tờ trình của tử tước Cecil, về việc bất nghị.

(Indopacifique)

Chiến-sự ở Syrie

Ở Perrouth có tin rằng quân Pháp đuổi quân Druses rất nhiều ở Messeifre. Quân Druses bỏ lại một tấm tử-thi, ba là có. Quân Pháp bắn hại không mấy.

Chiến-sự ở Maroc

Ở Fez có tin rằng quân Pháo đã tiến đến Zaouia des Ouled Ghezzi, ở đông bắc Taf aut, và cách đây 10 kilomètres.

(Hevas)

Việc Trung-hoa

Trương-tác-Lâm với Nhật-bản

Trương-tác-Lâm ở Phụng-thiên bèn đang bắt sẽo khoáng trương công cuộc hàng không, cử con gái là Trương-học Lương làm chức Đông bắc lục quân hàng-không xử trưởng, đón các nhà phi hành người ngoại sang làm giáo viên và mua các phi cơ kiểu mới, ở hai nơi là đảo Hồ-lô và ngoài thành Phụng-thiên đến có đặt một trường máy bay lớn.

Trương lại tổ-chức một cuộc bay đường dài từ Phụng-thiên đến Đông-kinh (Nhật-bản). Nếu được chính phủ Nhật đồng ý thì đến hạ tuần octobre sẽ cho hai chiếc tàn bay khởi-hành.

Cuộc chiến tranh ở Phúc kiến

Hiện ở Phúc-châu đã xảy ra cuộc chiến-tranh, nghe đâu Chu Fm Nhân là đốc quân ở đó có phải chạy trốn.

Tin Hồ-bán Dân

Trước có tin Hồ-bán Dân bị đuổi ra ngoài địa hạt Quảng-đông, nhưng nay lại có tin Tưởng-thạch Giới là tổng tư-lệnh đội quân Xích-vệ lại đem Hồ đó, giam sang Di-ou-viên ở Châu-giang, cắt quân đội ra bảo vệ rất nghiêm mật. Tưởng-thạch Giới đã nộp ở cho Hồ phải nộp sáu mươi vạn đồng làm quân phí thì sẽ thả cho được hách động ngay đó.

(Dịch báo Tàu)

Lịch-sự với Trung-hoa

Ở Washington có tin đến nói rằng ngày 18 đề cembre hội đồng xét về cải vấn đề lãnh-sự tài-phán-quyền ở Trung-hoa sẽ triệu tập đến Bắc-kinh. Theo như tin ấy hình như liệt-cường cũng hợp ý nhau về việc ấy.

Bắc-kinh có điện đến nói rằng các báo Trung-hoa báo tin ngày 18 décembre hội-đồng xét việc lãnh-sự tài-phán-quyền sẽ họp, chứ không phải là tháng février mới họp, như việc đã định trước đâu.

(Indopacifique)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. – Tôi có việc này trước đã nhờ quí-báo bảo giúp một lần rồi; cũng vẫn việc vợ con của người em ruột tôi, tòa án đề nhị-cấp đã xử cho trai lấy vợ, gái lấy chồng, thì thôi, tôi cũng bảo em ruột tôi đừng chống án nữa; từ bấy đến giờ đã được 4, 5 tháng nay rồi, không có ai đến xin chống án cả, mà nay bỗng thấy ở tòa có gửi về đòi tiền lệ-phí (7 đồng) để chống án — nay tôi thiết tưởng đã không chống án, việc gì lại còn nộp tiền lệ nữa. Vậy tôi bảy giờ nữa em tôi có không nộp kỳ quỹ, có được không? nay tôi phải làm thế nào nhờ quí quán bảo giúp. Vì người em tôi bận giờ cũng đang làm việc ở nước, không thể đi theo kiện được.

LỜI ĐÁP. – Chắc là đôi lẽm, vì theo như điều 63 trong Luật dân sự tố tụng ở Bắc kỳ, người kháng án phải dự kỳ 5 đồng bạc ở phòng lục-sự để nhờ cấp hoặc để tạm cấp để dự làm hạn phạt thì sự kháng cáo mới được thụ-lý.

Em ông đã không dự kỳ đồng nào thì nghĩa là không xin kháng án. Vậy nên viết giấy trình quan chánh-tòa án đệ nhị-cấp rằng mình không xin kháng án bao giờ thì không phải nộp tiền gì cả.

Ph. h.-L.

VĂN UYỂN

Hỏi hai ông tướng canh chùa

Hai ông đứng đã đã bao lâu.
Sương sương chi mà chẳng bạc đầu.
Đề cỏ nhà trời rêu rậm lối,
Thề mà dương mắt đứng ràng nhau

Đông-sơn, Ng.-văn-Luận.

Thơ gửi cho bạn hay say

Say đến như ông, mới lạ đời!
Say đi vung khắp bốn phương giới.
Say bông hụt tấm hương còn ngát,
Say cử tỉnh tỏ mặt chửa phai.
Say bạn tri-âm khi gặp gỡ,
Say bạn non nước lúc đầy vơi,
Cớ say, say thế, a say được?
Say đến như ông, mới lạ đời!

Phạm-đình-Bẩn.

Cái thước cong

Muốn nàng mà nỏ chẳng cho ngay,
Cái thước nhà ai thước lạ đường?
Nếu vẽ hình cầu không phải nỗn,
Đem in mặt nguyệt để nên đường,
Gang-sen nào thấu tài ram ngành,
Định mẫu ai than phẩm đồng lương.
Nhắn bảo người đời ai dụng thước
Phải nên lẽ thận chớ coi thường.

Nhớ bạn cũ

Muốn hỏi mới ra lại ngại ngùng,
Tơ tình ai nỡ rứt cho xong,
Những người trong cuộc nhiều người lạ,
Mà của trên đời vốn của chung.
Duyên phận ngàn cho thân miễn-nỗi,
Tài hoa về cả một anh hùng,
Thôi thôi còn nói làm chi nữa,
Gian ghét nên nhiều chuyện rối không.

Minh-P. ương.

Soi gương

Hỡi ai nước gương soi mình thế nhỉ,
Nọ ở đâu thêm tuổi lại thêm cao!
Công danh, sự nghiệp ra gì chửa?
Non nước sau này biết tỉnh sao?

Không ngủ

Bỗi rồi vì đâu khác nhớ thương,
Biết chăng, chăng lẽ hỏi đồng tâm?
Năm canh mắt ngon đèn xanh biếc,
Đợi đến bao giờ mặt trăng tàn!

Mai-thanh, Nguyễn-thị-Kiêm.

Luyện tập quốc văn

Thư cho bạn

Thưa quý-hữu,

Đã lâu nay không có thư thăm hỏi, thực có lỗi với bác lắm, bác đừng giận và buộc cho tôi bỏ những với cố nhân không khi nào tôi dám bắt chước thói đời giao tình bạc bẽo. Xưa nay bác đã biết tính tôi, tôi vẫn coi những phương sang đổi bạn là đề lên đàng khinh bỉ tục từ khi tôi cách biệt bác đến giờ không một lúc nào tôi không tưởng nhớ đến bác, về phần bác thì chẳng bay bác còn nhớ đến tôi hay đã quên rồi.

Bác ơi! kể từ lúc hai ta chia tay nhau đến giờ, bác thì lui về vui thú điền-viên mà tôi thì ngụ cuộc kinh-thành, thấm thoát đã một năm giời, trong một năm ấy bác làm những gì mà sao biệt về âm tín như thế.

Tôi ở chốn Thăng-long này có nhiều khi buồn lắm, bác có biết lúc buồn tẻ mà tiếp được thư bác thì hả dạ biết thế nào không? Lắm lúc tôi buồn quá không sao ngồi yên được phải lững thững đi rong, hoặc thơ thẩn bên hồ Hoàn-kiếm, trên cầu Thê-húc, hoặc ngẩm ngợi bên chùa Trấn-bắc, đoái trông mặt nước trong xanh, nhìn ngọn núi xa xa mà tự ngẫu lắm sao ông xanh đã sinh ra hai ta cao đồ gì-kiện, đồng chí, cho có một tấm lòng đã kính yêu, hiểu biết nhau lại bắt phải xa nhau. Những lúc ấy tôi chỉ muốn bỏ hết công việc, về nơi điền viên thăm bác để cùng nhau đàm-đạo cho ra nghĩa chữ biệt-ly. Hai ta đã yêu nhau thì sao lại dứt nhau ra, sĩ xui nên nỗi biệt-ly nay bác nhỉ?

Bác có khi tả, xế với bạn lạnh làng quê, tôi trách bác đấy. Cái lý thuyết của bác về cảnh biệt-ly của người ta tôi không được phục lắm, những lúc tôi phải gan héo ruột rầu về cái tình cảnh phân-ly của bác mà bác thì vẫn điềm-đạm như không, bác cho buồn rầu là trò con trẻ. Tôi còn nhớ có một lần vì lẽ về nọ-dung điểm. Tính thái quá của bác khi bác chia tay cùng tôi mà tôi không thể chịu được, có tránh bác về tính thì bác chỉ cười và nói: ở đời ta nhiều cảnh khổ, cái khổ nó bao bọc hết mọi việc của người ta làm, cái khổ bật-ly ấy cũng qua chỉ là một cái khổ trăm nghìn cái khổ khác, nếu mỗi lần phân ly là một lần sầu muộn thì còn sống làm sao được. Rồi bác vì coi người ta cũng như khách bộ hành đi trên con đường đời, đường của mỗi người đi một khác. Người ta bất nhau được sớm hợp rồi sẽ nhau đó, là một cái hay, nhưng cái cảnh ly-biệt cũng không nên phân-nhau. Cái xum họp của hai ta chỉ là cái xum họp chốc-nhát của khách bộ-hành mà thôi, rồi ra đường đời còn dài mỗi người phải vội về gặp gỡ mỗi người phải theo con đường của mình mà bước tới, như hễ thì cái gặp nhau ấy là lẽ tất nhiên mà cái xa nhau ấy là lẽ tất nhiên làm sao lại lấy lẽ tất nhiên làm sầu. Bác ơi, tôi vẫn biết lời bác nói là chí-lý, buồn mà không nên, mà hai ta không thể xum vầy với nhau được mãi mãi, nhưng tôi xin nói câu này: nếu ta có thể gặp được nhau mà có lĩnh xa nhau thì hơ những quá; bác nghĩ sao?

Bác có rỗi lên chơi với tôi được thì hay quá, tôi mong đợi bác lắm. Thế nào bác cũng lên đây, không thì bác cũng mau mau gửi lời cho tôi biết, tôi nóng nảy muốn có thư bác lắm, nóng nảy lắm!. ...

Nay kính thư

Người bạn cố tri của bác

Vũ-lâm-Lư,

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ· Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tin sau cùng

Chiến sự ở Syrie

Báo *Matin* đăng một bức thư của tổng giáo chủ Hourayn (từ như bức thư ấy, thì dân Druses đánh đuổi và cướp phá của 5.000 người về Tiên chúa giáo ở Syrie. Nghe đâu quân Pháp tổn hại mất 800 người. Quân đông ở Soueda, có tàu bay đem bình nhu đến cho, vẫn không sợ được. Cái tình trạng kể cũng khó khăn thật, song không đến nỗi nguy-ngập. Nay cần phải tụ tập nhiều quân lính để đánh một trận lớn nữa được.

Ở Beyrouth lại có tin rằng quân Pháp ở Messe fre đánh một trận dữ dội, quân Druses phải lui. Quân Pháp không ồn lại nữa.

Sau cùng lại có tin rằng trong trận đánh ở Messe fre đêm ngày 16 sang ngày 17, quân Druses bỏ lại 250 cái tử thi, người ta ước đặc quân Druses chết độ 500 người và bị thương quá 500 người. Địch-quân cả kị binh, lẫn bộ binh, công hơn 3.000 người, tụ tập ở dưới ký hiệu của 25 chiếc. Quân Pháp chiếm được 3 lá cờ.

Chiến sự ở Maroc

Ở mặt trận vẫn yên, ở khu tả nhân dân ở Chechaouen nhiều người bỏ đầy mà đi, sợ lại bị phòng pháo nữa.

Nghe đâu quân Tây ban-nha lại đem tiếm quân lên mấy đất Pointe des Pères. Quân ấy đó g một khu rộng 3 kilomètres ở phía tây các đồn Nuevo Morro

(Indopacifi

CUỘC HỘI NGHỊ VỀ VIỆC BẢO HỘ CON TRẺ

Cuộc hội nghị bảo-hộ con trẻ đã họp kỳ thứ nhất từ ngày 24 đến ngày 28 août ở Genève. Cuộc hội-nghị ấy do hội quốc tế bảo-hộ con trẻ triệu-tập, nhờ được chính phủ Thụy sĩ tán-thành cho.

Có 29 nước cử đại-biểu đến dự nghị. Mục-đích cuộc hội-nghị này là khảo cứu các vấn đề quan hệ về việc bảo-hộ con trẻ để thi hành kỳ lập thế-giới, lời tuyên-bố các quyền ưu-ưu trẻ ở Genève, chứ không phải là một cuộc hội nghị cổ võ như các cuộc hội nghị Stockholm Vienne, Budapest trước đây.

Hội quốc-tế bảo hộ con trẻ do hội Save the Children fund ở Londres, hội-đồng Thụy-sĩ bảo-hộ con trẻ ở Berne, và hội-đồng quốc-tế Hồng-thập-tự ở Genève, dựng nên trong năm 1920, để cứu-trợ cho con trẻ các miền bị nạn, và để bảo hộ tất cả các con trẻ khác.

Hiện nay hội có 31 hội-đồng các nơi xin sáp nhập vào với hội. Trong năm năm giới, hội quyên được ngót 100 triệu quan kim-tệ.

Hội giúp đỡ những con trẻ ở nước Nga, nhất là ở miền Saarlow, trong vụ đói kém 1921-1923; ở Arménie, ở Turquie, ở nước Đức, ở nước Áo, và ở nước Hung. Hội cho những đàn-bà đẻ nhà nghèo, mượn những đồ nuôi trẻ như xích-trông, chăn đệm, v. v.

Đến ngày 23 février 1925, hội có đặt một bài tuyên bố các quyền của con trẻ mà người ta thường gọi là lời tuyên bố Genève. Bài tuyên bố ấy được hội Van quốc ưng chuẩn ngày 24 septembre 1924. Có năm khoản như sau này:

I. Con trẻ phải được trù tính làm sao cho tiến-hóa một cách bình thường về đường vật chất và về đường tinh-thần.

II. Con trẻ bị đói thì phải được nuôi. Con trẻ bị đau thì phải được chữa thuốc; con trẻ bị mồ côi hoặc vô thừa nhận thì sẽ được cứu-vớt.

III. Trong khi hoạn-nạn, thì con trẻ phải được cứu-trợ trước tiên.

IV. Con trẻ phải được trù tính làm sao cho có thể tự kiếm ăn lấy được, và phải được bảo-hộ cho khỏi bị kẻ trục lợi về nó.

V. Trẻ con phải được dạy bảo cho thâm nhập ái nghĩa người ta, phải đem cái năng-lực của mình dùng vào việc lành lợi cho đồng loại.

Trong lời tuyên-bố ấy chỉ nói đại cương cái quyền của nhi-đồng mới xe sẽ lần lần được thi hành, theo như các thể lệ và tình-thế riêng từng xứ. Vì vậy ngày 29 Juillet, và ngày 7 Août 1924 hội Save the Children Fund, và hội National Council of Women của Anh về việc bảo-hộ con trẻ.

Tại cuộc hội-nghị ở Genève có ba ban: Ban thứ nhất coi về vệ-sinh và vệ sinh, kê cứu các phương pháp trù tính cho con trẻ khắp thế-giới đỡ yểu vong và đỡ tật bệnh.

Ban thứ nhì coi về việc bảo hộ đàn bà có con, con trẻ mồ côi v. v.

Ban thứ ba kê cứu việc giáo-dục con trẻ theo cái tinh-thần hòa bình, tuyển tập một hạng người có góp đỡ bảo-hộ cho con trẻ và tìm cách đem cái tôn-chỉ của hội cổ-võ khắp thế-giới.

VIỆC HANOI

Thuốc tiêm

7 giờ	30 đồ
18 giờ	32 đồ

Giá thóc gạo

Thóc hạng nhất, một tạ	11	10
nhì	10	15
ba	9	60
Thóc hạng nhất	6	15
Hấp ngô	6	10

Giá bạc Kể từ ngày 21 Septembre 1925 giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 10.

Thị giá quốc tế Ngày 19 Sept 1925 46,20 51,50 46,10
46,00 53,75

Tin đường sá. Quan Khâm sứ Trung-kỳ vừa điện rằng đường thuộc địa số 8 kể từ ngày 20 septembre trở đi, xe ô-tô đã đi lại được.

Cuộc hội-nghị về việc chữa thuốc trong các xứ nhiệt-đới. — Quan Toàn quyền vừa ký nghị-định cử MM. Le Roy des Barres chánh sở y chính Bắc-kỳ, Jourdran và L'Hermenier thầy thuốc thượng hạng hạng nhất ngạch quân thuốc-địa, Lalung Bonnaire và Hermant thầy thuốc thượng hạng ngạch y-tế, Guerin dược sư y-viện Pasteur ở Saigon Naudin giáo-sư trường thuốc để thay mặt cho Đông-dương sang Tokio dự cuộc Hội-nghị của hội Association d'Extrême-Orient de médecine tropicale họp ngày 11 octobre 1925.

Ngạch cai trị. — M. Manau, phó cai-trị hạng nhất, chánh phòng thư-ký của quan Toàn-quyền được nghỉ dưỡng bệnh sáu tháng tại Pari's.

M. Bonhomme, quan cai-trị hạng nhất về nghỉ để sang thì nay bổ đi chủ tỉnh Phan-rang thay M. Berbay quan cai-trị hạng ba về nghỉ.

Một đại-lý mới. — Tại Vụ-bản là chỗ đóng châu Lạc-sơn thuộc tỉnh Hòa-bình nay đặt ra một đại lý Cái quản-ất của đại-lý Vụ-bản gồm cả địa-hạt châu Lạc-sơn.

Nhà bưu-điện Kể từ ngày 1er octobre 1925 trở đi các công việc của hai nhà bưu điện thứ hạng ở Cbi nê và Phủ-nho-quan gồm cả việc phát các bưu phiếu sang Pháp (mandats-poste ordinaires métropolitains) và trả các bưu phiếu ở Pháp sang mà số tiền không quá 500 francs cũng là việc nhận và gửi các số tiền thu hộ (valeur à recouvrer), việc lĩnh hóa giao ngân (objet contre remboursement) mà số tiền gửi nội trong Đông dương bạn là 200 đồng, gửi sang Pháp và thuộc địa hạn là 500 francs.

Xin lưu-ý các độc-giả báo Trung-Bắc Tân-Văn biết rằng tương đồng độc-giả của bản báo ở mọi nơi trong thành phố Hà-đông và gần xa đương chú-trương về phần mỹ-thuật hơn.

PHÚC-MỸ
Phó Directeur Hanoi

Tòa án Đại-hình. — *Việc chú sự đến tên Ng-v-Trúc ở Lai châu.* — Về việc Ng-v-Trúc là chủ sự điện-binh ở Lai-châu và Ng-v-Uyên là *fonctionnaire* phạm tội biển-thủ 1.000 đồng của người Khách tên là Loi-koai-Ky và ẩm hầy rồng vân thì mãi đến ngày tổ mới xử xong. Tòa kết án phạt:

Ngu-ễn-v-Trúc ba năm tù;

Nguyễn-v-Uyên 2 năm tù;

Và bắt một mình Ng-v-Trúc phải bồi số 1.000 đồng cho người Khách cùng cả tiền lãi theo quốc lệ, kể từ ngày 14 tháng ba năm 1923 trở đi.

Nghe nói tội-nhân có xin kỳ giấy phá án sang Paris.

* * *

Hôm nay Tòa án Đại-Hình xử những việc sau này:

Một người Nhà đá bị chết một người Nam. — Ngày 21 tháng tư năm 1925 tới 6 giờ sáng Uyên ở Nésaka là người Nhật-bản quản lý đến điện trông cửa số 6 ở Đông giao (Ninh-bình) nhân ngủ cho người cu 1 làm ở đấy là Lê-văn-Da ấn cắp cà phê, họ gọi người ấy đến trả lời, nhưng thấy cự chối, mới ra oai trói treo lên xà nhà, lấy roi đánh và lại đấm đá mãi, đoạn rồi bỏ đấy đi chỗ khác. vào hồi 11 giờ khi người Nhật ấy trở lại thì thấy người cu ấy đã chết rồi. Bấy giờ Uyên ở Nésaka thấy tội mới đi trình quan.

Uyên ở Nésaka bình như có thói quen hay dùng cả hai tay tấn nhưng cu ấy làm ở đến đến, như là ngày 20 tháng 4 cũng đã trói treo một người tên là Lêng văn-Thanh và tra tấn mãi, nhưng may người ấy chỉ bị đau tức, chứ không đến nỗi bỏ mạng.

Tên can phạm trước chưa can án bao giờ. Tòa xét xong phạt Uyên Nésaka 2 năm tù nhưng cho án treo.

Một người Tây đánh chết một người Nam. — Ngày 4 tháng năm 1925 vào hồi 12 giờ Yalle Charles André làm ở mỏ than Hongay cầm khẩu súng săn ra ngoài để xem có ai phóng uế gần hàng rào nhà không, vừa đi ra thì trông thấy một người tên là Ngô-viết-Lý đương ngồi khom khom ở bờ rào, tiện gio súng bắn luôn một phát trúng phải cánh sườn. Người ấy chạy được một quãng độ 80 thước thì thì ngã gục xuống đường. Người ta kêu ông người bị nạn vào nhà thương Hongay để chữa. Hôm sau thầy thuốc mổ người bị đạn, nhưng xét không thể cứu được vì viên đạn qua cạnh sườn vào ruột. Đến 5 giờ chiều thì chết.

Hồ Yole khai rằng cốt bắt chơi thiên cho sợ, chứ không vì Ngô-viết-Lý tự nhiên đứng dậy, nên viên đạn ấy mới trúng phải, chứ cứ ra thì viên đạn ấy phải qua trên đầu mới phải.

Còn như Ngô-viết-Lý khi bắn còn đồng thì phải là không biết xi bắn, mà cũng không trông đâu.

Vì không có người nào được mục-kích cái thảm kịch ấy nên không rõ hẳn nào khai thực; nhưng xem ra thì Yalle khai như thế cũng có lý lắm. Cứ tình hình như thế là lỗi cả hai bên, nên tòa lượng phạt tên cu-ly xe về-ý ấy 3 tháng tù án treo.

Tòa còn xử nhiều việc trộm, nhưng toàn những việc tầm thường cả.

Tòa án binh. — Đến thứ năm 24 septembre hồi 7 giờ sáng Tòa án binh sẽ họp để xử những việc sau này:

Masuch (Max) lính đội lệ-giương thứ tư phạm tội không tuân lệnh bề trên cùng tội nói phạm và dọa bề trên trong lúc người giữ việc bổn nhiệm.

Nguyễn-văn-Dong lính sen-đầm Annam phạm tội ẩu cấp.

Nguyễn-đức-Chu, lính pháo-thủ phạm tội đánh người bị thương.

Đường xe lửa Vinh Đông tà Con đường thứ nhất từ Vinh đến Tân-ấp công việc đến nay đương làm xem ra tấn bộ lắm. đường đã trải gần được 60 kilomètres rồi, còn đoàng nữa đã đã được ba gà là Yên-xuân Cho Thương. Phụng-công và xa một quãng nữa công tắt cả được hơn 40 kilomètres cả thảy, may ra hết năm nay thì xe lửa có thể cho xe lửa chạy từ Vinh vào Tân-ấp được.

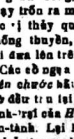
Quan Bóc-to Bi-co-man
Cô phòng khám bệnh tại phố hàng Bồ số 33 Hanoi

AU CINÉMA TONKINOIS
13, Phố Hàng Quạt, Hanoi
CHƯƠNG-TRÌNH
Từ ngày thứ ba 15 đến ngày thứ hai 21 Septembre 1925
Một phim rất hay rất là
M. M. WEIL ET LAUZIN
Xin giới-thiệu với quý-khách
Một phim ảnh là nhất, kỳ nhất xưa nay
RIN-TIN-TIN
Chien loup
Chia làm 8 phần
Ngày thứ năm 17 Septembre, ngày thứ bảy 19, ngày chủ nhật 20 chớp từ 17 giờ 30.
Buổi ban ngày hạ giá.

HIỆU BÁO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
KIỂU MỚI QUYỂN MẪU MÀU
(CATALOGUE) Ở MÀY

Muốn bán một cái xe Citroën, 5 mã lực, 2 chỗ ngồi, chạy rất tốt. Hỏi tại Bản-quán.

MUỐN BÁN: 1 cái tủ sắt, bề cao 0 th 1 mét, 2 thước, và 4 cái xe ô tô Peugeot 10 mã lực.
Hỏi tại 55, đường Gambetta, Hanoi.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, AUX PAUL-BERT, HANOI
MỚI ĐẾN THUỐC!
Le Peptofer Jaillet
là thứ thuốc bổ rất thật hiệu

Cấm thóc gạo xuất cảng. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị định cấm đem thóc gạo ở tỉnh Quảng-nam đi các tỉnh khác hay các xứ khác ra ngoại quốc trong hạn ba tháng.

Tòa án Trùng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trùng-trị xử việc sau này:

Đỗ xe chết người. — Một ngày vào hồi 11 giờ trưa, một người đàn bà có thai, thuê xe tay của tên Ng-xuân-Tos kéo, cái xe ấy đã xếp hai bọc vải rồng chật cả cỗ ngồi, dáng lẽ như người cần-thận thì thuê xe khác đi kèm, song người đàn-bà ấy chỉ vì hà-tiện mấy xu mà phải bỏ hai nhân mạng. Người ấy ngồi lên trên những bọc vải cao ngất ngà ngồi nghiêng, tưởng trở g cũng đã sợ, lại gặp lên cu-li xe cũng cứ cuốc chạy nhanh như mới rau vậy. Hồi lúc bấy giờ trước cửa chợ Đồng-xuân đương có xe điện chạy lên mạn phố hàng Giấy mà ở bên đường lại có một dãy xe không đỗ. Tên cu-ly xe kéo đã nặng, lại muốn cho chóng chuyến, nên tuy bấy g ở đường hơi chật, mà không ngại gì sự nguy hiểm cả, cứ cố len vào kéo xe vượt lên, để xe đi sát ngay với toa xe điện. nên vướng phải bọc vải chìa ở ngoài, làm đổ ngay xe. Người đàn bà bị tiện kia ngã lăn ngay vào toa xe điện, nên bình xe nghiến chết ngay lập tức. Cứ tình hình như thế là lỗi cả hai bên, nên tòa lượng phạt tên cu-ly xe về-ý ấy 3 tháng tù án treo.

Tòa còn xử nhiều việc trộm, nhưng toàn những việc tầm thường cả.

Tòa án binh. — Đến thứ năm 24 septembre hồ 7 giờ sáng Tòa án binh sẽ họp để xử những việc sau này:

Masuch (Max) lính đội lệ-giương thứ tư phạm tội không tuân lệnh bề trên cùng tội nói phạm và dọa bề trên trong lúc người giữ việc bổn nhiệm.

Nguyễn-văn-Dong lính sen-đầm Annam phạm tội ẩu cấp.

Nguyễn-đức-Chu, lính pháo-thủ phạm tội đánh người bị thương.

Đường xe lửa Vinh Đông tà Con đường thứ nhất từ Vinh đến Tân-ấp công việc đến nay đương làm xem ra tấn bộ lắm. đường đã trải gần được 60 kilomètres rồi, còn đoàng nữa đã đã được ba gà là Yên-xuân Cho Thương. Phụng-công và xa một quãng nữa công tắt cả được hơn 40 kilomètres cả thảy, may ra hết năm nay thì xe lửa có thể cho xe lửa chạy từ Vinh vào Tân-ấp được.

Muốn bán một cái xe Citroën, 5 mã lực, 2 chỗ ngồi, chạy rất tốt. Hỏi tại Bản-quán.

MUỐN BÁN: 1 cái tủ sắt, bề cao 0 th 1 mét, 2 thước, và 4 cái xe ô tô Peugeot 10 mã lực.
Hỏi tại 55, đường Gambetta, Hanoi.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, AUX PAUL-BERT, HANOI
MỚI ĐẾN THUỐC!
Le Peptofer Jaillet
là thứ thuốc bổ rất thật hiệu

Sắp đặt gấy thép ở trên xe lửa. Sở xe lửa đương trù-tính việc đặt bảo giá-thép ở các chuyến xe lửa đêm chạy từ Hanoi vào Vinh để cho tiện đường thông tin tức những lúc xe-lửa bỗng mấy hay là có việc cần, mà vẫn còn phiền một nỗi là lối thời về các mảo giấy từ bàn gấy thép lên một giấy thì cũng mất nhiều thì giờ lắm, nên các ông kỹ sư còn đang xét xem nên không tiện thì đặt giấy nói hay là về tuyến điện, nhưng phần đặt giấy thép có lẽ chắc hơn.

Hội Khai-trí tiến-đức. — Như lời bản báo đã nói trước, đến 7 giờ hôm chủ nhật 27 sep embre 1925 này, hội Khai trí tiến-đức sẽ đặt tiệc thân mặt lễ thường, Nhân hôm ấy lại vừa là ngày kỷ-niệm cụ Nguyễn-Du mất 10 tháng 8 ta, nên hội sẽ đặt cuộc bình-văn về ngâm Kiều.

Một cách tuyển giáo-sư Pháp sang Đông-dương. — Theo tờ trình của quan Học-chính tổng trưởng, quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định đặt ra năm số học-bổng tăng năm, mỗi năm là 6.000 quan kể từ ngày 1er octobre 1925 trở đi cho học-trò năm thứ nhất trường Sư-phạm Saint-Cloud ở bên Pháp. Số học-bổng ấy sẽ cấp cho ban văn chương ba người và ban khoa học hai người trong hạn là hai năm. Học-bổng ấy sẽ là quan Thượng-thư bộ Thuộc-địa cấp. Các học sinh Pháp tinh nguyện xin học bổng ấy phải làm giấy cam đoan tổng sự tại Đông-dương trong mười năm kể từ khi học tốt-nghiệp, trong năm ấy là tính cả thì giờ về nghỉ ở Âu châu, hàng không gửi lời cam đoan thì phải hoàn lại số dự toán bên nào cả những số học-bổng mà mình đã được hưởng trong khi theo học tại trường Sư-phạm.

Thu giấy vận máy ô-tô. — Cái giấy phép cho người *chauffeur* Ng-v-Phúc quán làng Viêm-du, tổng Đô-la (Hà nam) được cấm các xe máy ô-tô đã cấp từ ngày tháng mười năm 1924 thì nay thu lại. Người *chauffeur* này chính là người cầm máy xe ở Tam-đảo đã trước đã xe đổ đến nỗi một cụ đạo chết và hai cụ bị thương vì cớ như tờ trình của sở công-chính Vĩnh-yên đã điều tra rõ. người *chauffeur* không sánh ông ấy.

Một lớp tuồng chớp bóng nên xem!!!
LA REVANCHE DE GARNISON
Phim ảnh A dona của hội « Les Artistes associés »
Chiếu trong một tuần lễ
Tại rạp CINÉMA PALACE
Từ thứ tư 9 đến thứ ba 15 septembre 1925

LA ROUE???
Chiếu tại rạp
CINÉMA PATHÉ (cạnh đền ba Kiệu)
Mỗi tuần lễ một hồi
Từ thứ sáu đến chủ nhật

LA FILLE DU CIRQUE???
Chiếu tại rạp
FAMILY CINÉMA (phố hàng Buồm)
Một tuần lễ 4 hồi

NHÀ ĐẺ CẦN THẬN
61, Phố Mã-Mây, Hanoi

58 28?

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Hàn thao vâng lệnh đem năm trăm mã-quân ra trận, bỗng trông thấy ở phía đông-nam có một đội bộ-binh. *Hàn thao* vào toan chia quân đi ra hai mặt thì lại trông thấy ở phía tây-nam cũng có một độ quân đang kéo sớ mà reo rầm lên.

Hàn thao bắt-đắc dĩ lại phải rút quân lại về mà nói với *Hồ diên-chước* rằng:

— Bấy giờ quân giặc ở phía nam này đều kéo hiệu cờ của *Lương sơn-bạc*.

Hồ diên-chước nói:

— Chúng nó bấy lâu không dám ra đánh, lần này kéo ra, tất có mưu kế.

Nói chưa dứt lời thì bỗng nghe phía bắc có một tiếng súng nổ. *Hồ-diên-chước* liền sai mọ *Lăng-trần* mà rằng

— *Lăng-trần* tất theo giặc rồi, cho nên dạy giặc làm súng.

Mọi người quay mặt nhìn thấy về phương bắc thì lại thấy có ba đội quân, cũng đều kéo hiệu cờ *Lương sơn-bạc*. *Hồ diên-chước* nói *Hàn-thao* rằng:

— Đây là kế mưu gian của quân giặc. Bây giờ ba ta nên chia quân làm đôi: Tôi đi đánh mặt bắc, còn tướng-quân đi đánh mặt nam.

Hai người còn đang dàng dàng chưa kịp chia quân thì bỗng thấy mặt phương tây lại rộ bốn đội quân kéo đến. *Hồ diên-chước* trong lòng bối rối, lại bỗng nghe ở phía bắc có tiếng súng nổ liên-thanh, bắn thẳng đến trên thổ-bi.

Một tiếng súng cái và bốn mươi chín tiếng súng con, thứ súng ấy tức gọi là Tử-mẫu pháo. Tiếng vang đến đâu thì giờ cuồn lên đến đấy, chuyển trời động đất, làm cho quân *Hồ diên-chước* chưa kịp đánh nhau mà đã rối loạn.

Hàn-thao đem quân xung đột bốn mặt, nhưng mưa rào đội quân giặc kéo đến đánh mặt nào thì mặt ấy lại. *Hồ-diên-chước* tất vậy, hầm hầm nổi giận, đem quân tiến đánh mặt bắc thì quân *Tông giang* lại rút cả vào trong hội lớn.

Bấy giờ *Hồ diên chước* hạ lệnh cho đội Lê-hoàn-mã-quân tiến ra. Ngựa đàn đã xích liền với nhau nhất loạt rảo mau, không thể nào mà dừng lại cho được, cứ trông về phía cỏ hoang rừng rậm ở trước mặt, thẳng đường xông vào.

Bằng nghe có tiếng còi thổi, đội quân cản-liêm đã thò mác ra tua-tủa, mác lấy chân ngựa, ở hai bên, còn các ngựa đi ở khoảng giữa thấy vậy kinh sợ đều hí rầm mà lồng-lộn lên. Toán quân mai phục ở trong bụi lau, cứ việc bắt người trói lại.

Hồ-diên chước biết là trúng kế cản-liêm sang, liền dàng ngựa quay về phương nam đi theo *Hàn-thao*. Bỗng nghe có tiếng phong-lôi-pháo bắn ở phía sau lưng. Các toán bộ-binh của *Tông-giang* đã lố-lượt kéo ra, khắp nơi song-kỉ, lại đang gia sức đuổi đánh *Hàn thao*.

Đội Lê-hoàn-mã quân của *Hồ-diên-chước* bấy giờ cũng đều bị bắt hết cả. *Hồ-diên-chước* cùng *Hàn-thao* hai người thúc ngựa phá vòng vây mà chạy. Trông thấy mấy sen đường ở phía trước đay kéo đến cắm hiệu cờ *Lương sơn bạc*, không dám tiến vào, lại cứ thẳng đường chạy về phía tây bắc.

Chạy chưa được năm sáu dặm, bỗng thấy một toán quân kéo ra, hai vị nào hàng cũng cỡi ấn ngang đường một người à *Một-gia-lan Mục-hoằng* và một người là *Tiêu-giá lan Mục xuân*.

Hai tướng cùng giơ ngọn giáo mà quát to lên rằng:

— Bại-tướng chạy đàng nào cho thoát!

Hồ diên-chước nổi giận, múa ngọn song-tiên thúc ngựa đánh với *Mục-hoằng* và *Mục xuân*. Ba bên giao-chiến mới đã bốn năm hợp thì *Mục-hoằng* và *Mục xuân* bỏ chạy. *Hồ-diên chước* chỉ sợ trúng kế, không dám đuổi theo, lại chạy về con đường lớn ở phương chính bắc.

Bỗng thấy bên sườn núi lại có một toán quân kéo ra, hai vị hảo hán đương cỡi ấn ngang đường: một người là *Lưỡng đầu xà Gầu-chân* một người là *Song tử hạt Giải bảo*. Hai người đều giơ hai cái xiên sắt mà cùng nhau đón đánh.

Hồ diên-chước múa ngọn song tiên đỡ đòn lại. Ba bên giao chiến chưa được năm sáu hợp thì *Giải chân* và *Giải-bảo* bỏ chạy. *Hồ diên-chước* đuổi theo một độ nữa dặm, bỗng thấy có hai mươi bốn ngọn cản-liêm sang ở bên đường đi ra.

Bấy giờ *Hồ-diên-chước* kì còn lòng nào muốn đánh, liền quay ngựa chạy về con đường lớn ở phía đông bắc, lại gặp hai vị chúng *Vương-ưng hổ* và *Nhất-trượng thanh* đem một toán quân ra đứng chắn ngang đường.

Hồ-diên-chước thấy bốn mặt đều có quân giặc, bất đắc dĩ đành phải liều mình chạy. *Vương-ưng-hổ* và *Nhất trượng thanh* đuổi theo, nhưng đuổi không kịp. *Hồ diên-chước* bại trận, một mình chạy thẳng về phía đông bắc.

Tông giang thu quân trở về sơn-trại, xét công ban thưởng cho các quân-sĩ. Bọn anh Liên-hoàn giáp-mã đều quá nửa phần bị đội quân cản-liêm-sang đánh quỵ hết, giờ lột lấy áo giáp dàng làm thử ngựa để ăn thịt, có các ngựa tốt thì đem về làm nuôi ở trên núi. để dàng làm ngựa cưỡi. Những quân-sĩ có mặc giáp bị bắt sống, cũng đều đưa lên trên núi cả.

Năm nghìn bộ binh của *Hồ diên-chước* bị ba mặt vây bọc, trong khi khẩu cấp, có kẻ chạy theo đạo trung-quân thì đều bị đội quân cản-liêm-sang bắt sống, có kẻ tăng đường chạy trốn ra mặt bến nước thì lại bị các tỉ thầy quân đầu-lĩnh bắt đem xuống thuyền, chở vào phía trong; rồi đưa lên trên núi.

Các cỗ ngựa và các quân sĩ bị *Hồ diên chước* bắt được khi trước, bây giờ đều trả lại được cả. Bao nhiêu đồ-vật của *Hồ diên-chước* đều phá tan-tành. Lại lập lại mấy cái tiền trại ở trong hẻm núc và tu-tạo mấy nơi tiền-điểm trước, lại cho *Tôn-tân*, *Cô-đại-tẩu Thạch dũng* và *Thời-thiên* ra đầy để coi giữ.

Lưu đường và *Đỗ-thiên* bỗ được *Hàn-thao*, trói cả lại tên rồi nói. *Tông giang* trông thấy, vội vàng chạy lại cởi trói, mời vào ngồi trong nhà sảnh, tiếp đãi một cách rất trân-trọng, rồi đặt tiệc khoản đãi. *Tông giang* xin *Hàn-kỳ* và *Lăng trần* bảo *Hàn-thao* vào đảng.

Hàn thao nguyên là một vị trong 73 vị sát-tinh, cho nên ý-hì hi tương đắc, bấy giờ cũng vui lòng mà làm một vị đầu-lĩnh ở trong sơn-trại, *Tông giang* bảo *Hàn thao* viết thư, rồi sai người về *Trần-châu* đàn giaquyền *Hàn thao* chàng về ở đấy,

Tông giang từ khi phá được trận Liên hoàn mã-quân, lấy được không biết bao nhiêu quân-mã ở giáp của các đồ khí-giới tài rất lấy làm vui mừng, ngày nào cũng mở tiệc khánh hạ. Lại cất đặt các vị đầu-lĩnh đi trấn thủ mọi nơi hiểm-yếu để phòng bị quan quân.

Lại nói chuyện *Hồ diên-chước* bị liền mất rất nhiều quân-mã, không dám trở về kinh-sư, một mình cưỡi con ngựa « Dịch tuyết ô-chuy » lại cởi áo giáp vất lên trên mình ngựa, rồi đi lánh nạn Tiên ẩn đường không có, phải bán cái đai vàng đi để chi dùng. *(Còn nữa)*

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bồ-đào:
« TONIQUE TONKINOIS »

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự nhiên in ra đây, cho không như có mấy thứ thuốc về những bình lạ, làm trò-cười, cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Ngự sử phụng chỉ ban khen phê rằng:

Chiếu mạng đại được phòng cho MONTÈS gửi tiếng, có thể này một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước tạ-phê thì gửi cho quí được những chữ-dùng đi đó thanh-giá.

[illegible]

... rượu này đã kê-cứu thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa ai dùng mà chê. Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sau chai giá lên sẽ trừ hoa hồng tùy theo nhiều ít.

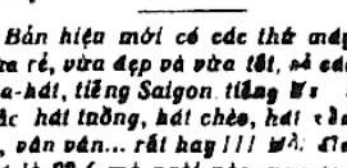
Bản hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm mất miền hạ vả ... cho trẻ-con, lại ... những truyện khó tin, ... chẳng ai tin được ... tất có được ... tính-chất ... xin

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền số HANOI

[illegible]

CUỘC TIÊU KHIỂN HIẾM CÓ

Bản hiệu mới có các thứ máy hát vừa rẻ, vừa đẹp và vừa tốt, có các thứ đĩa-hát, tiếng Saigon, tiếng Huế, tiếng Bắc hát tuồng, hát chèo, hát xẩm, ca lý, vân vân... rất hay!!! Đĩa hát giá là 22 f. mà ngài nào mua trả sau đĩa một lúc bản-hiệu chỉ tính 20 f. thôi.

CHANSON & Cie, HANOI

茂 MAO-SENG 盛

51, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

***Hiệu tôi** mở từ năm 1889, kể **được 31** năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.*

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có dùng xin mời đến ...

Một xưởng nấu nước mắm. — Bội-lợi công-ty được phép mở một xưởng nấu nước mắm tại ấp Thái-hà theo như bản đồ đính ở đơn xin của công-ty.

Ngạch tòa sứ — Các viên tham-tá tập-sự ngạch tòa sứ Bắc-kỳ niên-bổng 1.210 đồng có tên sau này được trăng tham-tá hạng ba:

1° Kể từ ngày 23 août 1925: M Nguyễn-Tệ.

2 Kể từ ngày 28 août 1925: MM. Lê-sỹ Vỵ, Lưu Trương.

M Ng-văn-Đạt thư ký thượng hạng hạng tư hết hạn nghỉ, nay bổ vào tòng sự tại tòa ba phủ Thống sứ

M Ng-văn-Lang, được bổ làm thư ký phụ biện, nguyệt bổng 60 đồng, và bổ đi Lai-châu.

XIN MỜI LẠI NÓI TRUYỆN

Có cái nhà số 40, ở phố hàng Ngang, muốn bán, ông bà nào muốn lấy xin mời lại số nhà ấy nói chuyện.

Poune-man-Seng

Ngạch học-chính. Các cậu học sinh lớp sư phạm Hanoi có tên sau này đều được bổ:

Giáo học thì sai tập sự:

MM. Trần-như Lo, Vũ-tông-Điềm

Làm phụ biện nguyệt bổng 22 $ 50

M. Mai-xuân-Sao

Ngạch vô-tuyến — Các viên thư ký vô tuyến tập sự có tên sau này được thăng thư ký vô tuyến hạng sáu:

MM. Phạm trần Đức, Phương thế Chúc.

Ngạch kiểm lâm — M Nguyễn-v-Giản, tỉnh kiểm-lâm ở Uông bí Quảng-yên được từ dịch.

Ngạch thư ký lục sự M. Trần-v-C i, thư-ký lục sự hạng nhì ở Kiến-an, được nghỉ dưỡng bệnh một tháng lĩnh cả lương.

Đã tìm thấy Cô thiếu-nữ Tạ Hợp, 15 tuổi, không biết đi đâu mất từ ngày 17 vừa rồi thì nay đã tìm thấy.

Đã bắt được tên tù vượt ngục. — Tên tù Ng-văn-Đăng, 38 tuổi, vượt ngục ở Hà đông vừa rồi thì nay đã bắt được rồi.

Tại nhà thương hủ. — Ng văn-Long, 41 tuổi, bị bệnh hủi phải vào tế trường (Hà-đông), vừa rồi trốn ra thì nay đã lại bắt được

Du thủ du thực Đêm vừa rồi lính đi tuần bắt được năm đứa du thủ du thực, không cận cước, lang thang ở ngoài phố, thì đã bắt giải vào sở mật-thám.

Tên Ng-văn Hảo 17 tuổi, Vũ-văn-Vinh 17 tuổi và L... Đang 20 tuổi cũng can vào tội du thủ du thực, nên đã bị bắt giải vào ... án.

Cu-li cũng giả mật-thám. — Hồ-văn Qui, 21 tuổi, làm cu-li, quán làng Nhật-tân (Hà-đông), giả làm mật-thám để đi lừa người ta, nên đã bị bắt giam xét.

Thợ giặt mất trộm. — Người chủ hiệu thợ giặt ở Bạch-mai tên là Vũ-văn Hanh, 29 tuổi, có trình rằng đêm 13 vừa rồi, kẻ trộm vào nhà lấy mất 35 bộ quần áo tây và nhiều các áo quần ta của khách đưa giặt. Mãi tới khi 2 giờ sáng, chó cắn dữ-dội, chủ nhà thức dậy mới biết là mất trộm

Hai người chết đuối ở sông Cái. — Trưa 19 septembre vừa rồi, hai mẹ con người kia, tên là Ng-thị-Tích và Ng-thị-Tèo, ở ngoài bãi cát trước nhà máy thuốc lá, ra tắm ở sông Cái, chẳng may sa chân bị chết đuối, mãi mấy giờ sau mới vớt được xác. Sau khi trình khám xong thì đã cho mai-táng.

Quân trộm táo gan. — Đêm 18 rạng 19 vừa rồi, không biết quân trộm nào táo gan dám vào nhà quan Chưởng-lý ở số 5 đường Carnot cuộc lấy trộm, nhưng chưa lấy được gì, ý chừng thấy động, nên trốn lẩn ra cả. Sở mật-thám đã đến tận nơi xét, thấy có nhiều vết chân quân trộm, hiện còn đang truy xét xem quân trộm nào táo gan thế,

Đã có

CHUYỆN GIẢI TRÍ
TẬP THỨ 8

BÁN TẠI

TÂN-DÂN THƯ-QUÁN

29 phố hàng Bông-Đệm Hanoi

Cung cấp cửa hàng sách

VIỆC BẮC-KỲ

NAM ĐỊNH

Kẻ cắp ngổ-ngáo quá Ngày 14 vừa rồi, một người hành khách đứng đợi đò ở bến Đò quan, thì tự có ba đứa lại lưởng đến chen đẩy rồi tẩu té chạy. Thì ra quân kẻ cắp ấy đã lấy mất của người ấy một cái ví trong có cái thẻ thuế thân, 2 cái vé van-bảo và 3 đồng 55 Người mất cắp liền chạy đuổi và hô hoán lên, thì một chốc một người lính cảnh sát bắt ngay được một đứa, khám trong mình thấy có cái ví của người mất cắp và một đồng bạc. Hỏi thì tên nó là Ngô-văn-Hương, 24 tuổi, nó thú nhận tội và xưng tên cả hai đứa đồng đảng nó. Hiện đã giải tên ấy vào tòa án, và còn đang truy nã hai tên đồng đảng kia

HẢI DƯƠNG

Ăn cắp giây thép. Ngày 17 vừa rồi, không biết quân trộm nào táo gan dám lấy trộm mất một ít giây thép ở chỗ địa phận làng Phú-long día đường xe lửa. Hiện đã cho nồi ngay hôm ấy và còn đương truy nã đứa ăn trộm.

Chết vì ô-tô — Vừa rồi, chiếc ô-tô số 2.147 của quan toàn phủ Kiến an lên Hanoi khi đến km 41, thì đụng phải một người làm ruộng ở làng Đao diên tên là Bùi-như Tĩnh, Cái đèn phà bên trái đập vào đầu người làm ruộng, đèn vỡ, người làm ruộng ấy bất tỉnh nhân sự, lập tức vực lên xe đưa vào nhà thương bản tỉnh chữa, nhưng đến nơi thì đã chết, không sao cứu được Tội nghiệp!

PHƯƠNG-LIỆT (Hà-đông)

Con đò hay vợ bé? Ngày 14 vừa rồi, một người tên là Nguyễn-v-Phong, 43 tuổi, ở Kim-liên, có đưa một người thiếu-nữ là tên Ng thị Dua, 22 tuổi đến sở sen đầm trình rằng ngày 31 vừa rồi đứa ở gái của mình — tức là người thiếu-nữ ấy — lấy trộm nhiều quần áo đồ đạc trốn đi mất, nay mới tìm bắt được ở Bạch-mai, vậy điệu đến để nhờ lấy phép công trừng trị

Hỏi thị Dua thì thị ấy khai rằng nguyên ngày 26 août Ng v-Phong lấy thị làm vợ lẽ, chứ không phải làm đứa ở, nhưng vì vợ cả Phong cay nghiệt, ở ngày ngày Phong đi làm thì ở nhà hành hạ chửi đánh thị tàn tệ, ngày 31 août vừa rồi vợ cả Phong đánh thị và đuổi thị đi không cho về nữa. Thị Dua bèn kết duyên với một người khác ở Bạch-mai, được mấy ngày thì Phong biết, ra bảo thị về, nhưng thị không ưng về cửa, bởi vậy Phong tức vu cho là đầy tớ ăn trộm trốn đi, cho bõ ghét.

Sở cẩm xét hỏi thị Dua về việc trộm, nhưng không có tang chứng gì, nên đã tha cho thị Dua.

BẮC GIANG

Lại bắn được cọp. Hôm 17 ấy mới rồi, M. Lê-ngọc-Thụ ở Hanoi lên săn ở Suối-ngang, chân Hữu-lũng có bắn được một con cọp, dài hai thước tây không kể đuôi, nặng hơn 200 kilos, có đến trình quan Công-sứ Bắc-giang, ngài thưởng 40 đồng, và cho một cái giấy khen, vì cuối tháng tư tây mới rồi ông Thụ đã bắn được một con cọp ở vùng ấy, Thế là đã trừ được hai con ác thú. Nghe nói ở Suối-ngang hãy còn hai con nữa, mong rằng các nhà săn bắn nên đến đấy mà săn để trừ loài ác thú cho thổ dân.

HÒA-BÌNH

Quan nào thế? — Hôm phiên chợ Chảo mới rồi, ký-giả cùng hai người bạn đàng xuôi đến chơi xem chợ Chảo, trước khi đến còn vào hàng nghỉ, thì nghe tiếng thét: tránh ra mau để quan lớn đi, rồi thì thấy có một cậu ăn mặc quần nâu áo cộc cầm roi đi trước cứ đánh bừa đi, hễ ai vô ý là bị đánh đập ngay. Theo sau cậu ấy có một ông cỡi ngựa, tay cầm roi gân bò, theo sau có 5 người hầu, kẻ mang điếu, người cầm ô, sau đến hai người võng một cô nàng. Ký-giả thấy lạ vội hỏi bà cụ người Mường bán hàng nước kể chuyện rằng: ông cỡi ngựa đó là quan nghị bà đi võng là bà nghị, mà bà nghị phiên chợ nào cũng đi và cũng ra oai cho công chúng như thế, lắm khi quan bà mua bán gì mà người ta đòi cao giá thì bảo ngay quan ông ra oai cho sợ đấy Nói đến đấy thì bà già có ý sợ quan nghị biết rồi không nói nữa. Nhân giời đã trưa ký-giả cùng anh em trở về, nghĩ đến cái oai vệ quan nghị mà ghê.

Vậy quan nghị nào thế? Hách quá nhỉ?

D. lai cảo

ĐỒ SƠN

Quân trộm táo gan. — Hồi 8 giờ tối 17 vừa rồi có 4 tên trộm lẻn nào nhà người kia ở cạnh bếp sen đầm. Vợ chủ nhà đương ngồi chơi ở sân thấy trộm, kêu ầm lên, mấy đứa trộm liền ù té chạy tắt qua ruộng trốn mất.

HÀ GIANG

Ăn cắp. — Người Khách tên là Pusm-kim Pha, 29 tuổi can về việc ăn cắp, nên đã bị bắt. Người Khách này trước đã bị phạt giam 81 ngày về tội đồng đảng giết người.

Du thủ du thực. — Người Khách Sau chi-Vạn, 26 tuổi, không có thẻ thuế thân, không có nghề nghiệp, nên đã bị bắt về tội du thủ du thực

VIỆC KINH-ĐÔ

Thằng cái ăn hàm. — M. Ng-xuân Đán tội-giả-g ngu ở lãnh đốc học tỉnh Quảng-bình mới được dọ từ thằng cai trật cát thọ quang-lộc tự-thiếu-khanh lưu quán và do nhà sỹ quan cửa cho bạc trợ-cấp;

M Trần-Uần thị-độc nguyên lệ chưa đến, tình nguyện hồi hưu, nay được cải thọ Hồng-lô tự-thiếu khanh nương hưu trí.

Ông Ed. Pernot đến Huế. — Ông Ed. Pernot là một người muợn chơn đi khắp hoàn-cầu đã đến Huế ngày 15 septembre. Khi đến Huế, ông có vào phủ Khâm-sứ ra mắt quan Khâm sứ, ngài có tặng cho ông cái ... công và các quí quan đều tặng tiền lộ phí đặng giúp cho ông đi du-lịch.

Ông Ed. Pernot nguyên trước là một phi-hành gia đã có công-lao trong cuộc Âu-chiến, rồi bị nạn tàu bay đứt mất hai chơn. Nay ông dùng chơn giả mà đi du-lịch hoàn-cầu; trước khi đến xứ ta thì ông đã trải khắp làm miền nguy-hiểm. Vậy mà vẫn một lòng hăng hái cố ý đi khắp hoàn cầu. — Một người như thế thật là can-đảm phi-thường, không còn hai chơn mà đi khắp hoàn-cầu, vạn-lý nhứt- hàn lộ-đồ gian-hiểm, mà còn hăng-hái như thế. Nước ta có lắm người cả đời đi không khắp một tỉnh, mà động có công việc gì phải đi xứ này qua xứ nọ thì lo sợ mất hồn. Ôi! trông người mà ngẫm đến ta; một sự du-lịch còn thua kém đến dường ấy, huống-hồ là điều khác

Sức có ... thì tứ-phương là cái chí-khí của kẻ nam-nhi; lại có câu: «hồ-thỉ vi-gia» là cái tư-tưởng của đứng anh-hùng. Nay trông thấy ông Pernot lại càng phục cái chí-khí của người phương Âu là đường ấy, mới thật là anh-hùng hào-kiệt vậy.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HOA

Sao làm trộm thế? — Hồi 12 giờ tối đêm hôm 17 sang ngày 18 septembre này, có kẻ trộm lẻn vào nhà M. Hồ ... ở tại trong đồn, lấy mất một cái ống phóng to, một cái chậu thau, ... sa-tây và các đồ vật nữa ước độ hơn 30 đồng.

Xem ra các dân xã chung quanh đây chẳng tối nào là không kêu mất trộm, người mất trộm bò, kẻ thì quần áo tiền bạc, vân vân. Mong rằng quan trên nghiêm sức cho những kẻ có chức-trách phải tuần phòng nghiêm mật để dân sự được yên vui làm ăn.

H. N lai cảo

BẾN-THỦY

Ô tô trái luật. — Trương-văn-Tạo, 29 tuổi, làm *chauffeur* cho chiếc ô tô số L-106 của M. Duval ở Huế, qua Bến thủy phạm vào khoản 24, 27 28 và 29 trong luật đi đường, không có giấy phép được chở mà ... đang sau không có đèn đỏ, đằng trước không có số, lại không có trình mà chở 6 người hành khách, nên đã bị làm giấy kháng nghị.

VINH

Đầy tớ bất lương — Mao Ng-hị-Ngh, có đơn kiện tên Ha-nuôi-Co, 20 tuổi, là đầy tớ, nhân sai mang cơm cho vú em ở nhà thương, người và đưa quần áo và các đồ lặt cùng một món tiền để đem về cho chủ, thì liền lấy cả trốn đi mất. Sau tìm tòi mãi mới thấy tên ấy trốn ở nhà một người tên là Ng-thị-Hèo ở làng bên Vẹo và các đồ đạc lấy vẫn còn đủ cả đấy. Vậy cả tên Co và tên Hèo đều đã bị bắt về tội ăn cắp với chứa đồ ăn cắp.

Bạc tình chi mấy ai ơi! — Mới rồi trong một nhà ở phố kia gần ga xe lửa cũng vì vợ cả vợ lẽ ghen nhau mà người chồng nỡ đánh vợ cả hộc cả máu mồm đến nỗi gẫy bẩn hai cái răng cửa.

Đã hay rằng làm trai giai lấy năm lấy bảy, gái chính chuyên chỉ có một chồng, sao lỡ gió thói vũ phu mà xử với thân đào tơ liễu yếu như thế sao đang, mình phải biết rằng người đàn bà đã đem thân lấy mình là trăm sự trông mong nhờ cậy vào bóng tùng quân, sống thì gửi thịt, chết còn hòng gửi xương, mà nay đang mai tay cưa thóa, còn ra tay vùi dập vợ tấm cám sao đành.

Mộ xâu dài. — Sáng hôm thứ sáu 18 septembre sở Cẩm mới bắt được một xâu dài đến ngót ... con bạc đương tụ họp tổ tôm ở phố Bờ-sông bên Thủy, thì đã đóng giải cả về giam tại sở Cẩm.

Cách chức. M. Nguyễn-hữu-Cầm thư ký ngạch công-chính hạn hạ xa bị cách chức vì có lỗi trong khi làm việc.

Nghỉ-phép M. Ng-văn-Bình thư ký hạng ba chef de gare Vinh được nghỉ 15 ngày lĩnh cả lương. M Ng-v-Vọng thư-ký hạng sáu coi các công việc trong khi M. Nguyễn-văn-Bình nghỉ phép.

SAN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 21 Septembre 1925

NGỌC VÔ HA

Gớm ghê gai lắng lơ đời,
Phụ duyên mà bỏ cái hời cho ai.

Tích này có ông thầy thuốc bị oan, tả tình cảnh rất là ai oán.

Mỏ Graphites Laokay cần dùng thợ nguội (ajusteurs) và thợ tán (chaudronniers). Ai muốn xin, cứ đến nhà giấy ở số 164, đường Bonnal, Haiphong mà hỏi.

Cần người làm việc

Đi Tourane. *Cần dùng một người đốc-công, rất thạo nghề chữa máy ô tô. Cần dùng một người thợ điện rất giỏi nghề chữa điện ở xe ô tô.*

Đi Nha-trang. *Cần dùng một người đốc-công, rất thạo nghề chữa máy ô-tô và bốn người thợ.*

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ **MONTÈS**

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

*Chế toàn bằng chất: **Santalol***
*chất: **Salol***
*và chất: **Urotormine***

Giá 1$80 một hộp

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trả ra những tiền đồi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Làm trai biết uống trà tàu

Sâm mậu liên tâm, mỗi gói.			0$20
— ô long,	—		0,20
Thanh thái liên tâm,	—		0,20
Công phát	—	—	0,20
Hồng thái	—	—	0,18
Vạn xuân	—	—	0,16
Bao thiếc chiều giá thêm			0,10
Chè gói lẻ mỗi trăm			0,40

Ở xa thêm tiền cước phí.

Nay kính cáo

SÂM MẬU TRÀ HIỆU

52 phố hàng Ngang, Hanoi

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng lồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá: mà nhất là chữa không cẩn-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhạy lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả: giả dụ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR

Cứ thấy đau buốt tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ, để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nặn nặn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhỏ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống, thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dẫu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar . . . 1$75

Thuốc Santal Mary . . 1$00

Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert, Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Pastilles de Vichy	1/4 hộp:	1 fr 35
Phosphatine Fallières	Một hộp:	6 fr 00
Chocolats des Gourmets	Một bánh 250 grs:	2 fr 75
Crème de Cassis Fournier	Một hộp:	15 fr. 00
Anis i pe ato	Một chai:	16 fr. 50
Bonal Gentiane Quina	Một chai:	12 fr. 50
D. ... vin du Cap Corse	Một chai:	12 fr. 50
Vin Mariani	Một chai:	13 fr. 00
Cacao Chouao Marie Brizard	Một chai:	16 fr. 00
Rượu Bols Sockinb et Marie Brizard	Một lọ:	2 fr. 00
Koto Quinquina tonique	Một chai:	13 fr. 00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cuộc thi thơ

Cảm Nguồn-Thiện-Chiêm

MMMDCXXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Văn-miếu là đây phải phải không?
Cần-bản nàng như nền thánh-giáo,
Phồn-hoa xưa thực chốn nho-phong.
Ngờ đâu giúp đạo về tay giặc,
Có để thay quyền đáng mặt ông.
Nùng Nhị biết bao nhiêu thu lụ:
Vịnh ngâm còn nhớ đến nguồn đông.

MMMDCXXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Mấy đấu thánh-sư còn dấu cổ cung.
Trong đây bia Lê cùng gác Lý,
Ngoài vành nước Nhị với non Nùng.
Cung-tường nào khác nơi Xu-Sấp,
Đô-hội xem như xứ Hải phòng.
Mưa gió bao phen làm tả thế,
Ma đây đây vẫn khói hương nồng.

MMMDCXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Miếu đến ngày nay vẫn vẫn sừng.
Vách Khổng kia ai đem nếp dựng.
Non Nùng nào kẻ ngửa cao trông.
Nghe thơ ngỡ giọng người đầu bạc,
Mở bảo xem ra khách mà-bông,
Thung-tổ vì đâu quên ngõ thánh,
Vinh ngâm nhớ đến Si-vương không.

MMMDCXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Miếu-miếu nguyên từ Lý khởi công.
Dinh-giáo nên vừa hương khói ngát,
Phồn-hoa chốn lấy bóng trăng trong.
Cao xa cửa đủ lên khôn tới,
Thơ thẩn nơi này dứng sẽ trông.
Nỗ nức hãy còn đề vinh đến,
Đạo ta có thật lạ lùng không.

MMMDCXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn miếu ai qua chẳng nức lòng.
Cửa mở đông nho là phủ-mỹ,
Tinh như tên ấy thật tôn sùng.
Bao nguyên mới biết quanh trời đất,
Cành thắng lia xem những núi sông.
Là quả địa-cầu xoay sở thế,
Cung tường nay vẫn vững không lung.

MMMDCXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Văn-miếu nay xem đã lâm công.
Để chốn bạnh dân nền nếp thế,
Mở miền Nhị-thủy phụng thờ chung.
Thuông nho hoàng-lý làm nêu mực.
Xi Sĩ tương Ngô dẫu lối rông.
Lan-phương vách nay ai về mới,
Phẩu son rực rỡ bút thiên công.

MMMDCXXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Thơ ấy thơ ai sướng lạ lùng.
Đem nếp cung-tường miền Nhị-thủy,
Gợi nhời châu-ngọc lối Đường phong.
Đầu bài nghĩa đã ra hay quá,
Tay chấm xem nào có thích không.
Chữ nghĩa lâu nay theo thánh cả,
Nôm na mua miệp một đoi dòng.

MMMDCXXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Văn-miếu nơi nơi chẳng kính sùng.
Nhật-nguyệt bóng in nền nếp Khổng,
Xuân thu gió ngát khói hương Nùng.
Cột cao gác Lý chưa xế tầng.
Chữ khắc bia Lê vẫn rõ đồng,
Khoa-giáp nước ta nhờ cửa ấy,
Như dây danh-tiếng đều miền trong.

Nguyễn-tai-Hanh
Số 35, phố Cho-linh, Kiến-an

(*Còn nữa*).

CÁC LỚP HỌC TỐI Ở HỘI TRÍ-TRI

Hiện bây giờ ở hội Trí-trí có hai lớp học ban tối:

a) Lớp cho những người đã đi làm học thêm (Cours d'adultes), học tối thứ 2, 4 và 6, từ 7 giờ 1/2 đến 9 giờ.

b) Lớp cuối năm, để các ông hội-viên học. Người ngoài xin vào học cũng được. Học tối thứ 3 và thứ 6, từ 7 giờ 1/2 đến 9 giờ.

Hai lớp này học *không mất tiền*.

* * *

Đến tối thứ năm, 1er octobre này, hội Trí-trí sẽ mở lớp học cao-đẳng tiểu-học cho những học-sinh đã có bằng sơ-học tốt-nghiệp tối.

Học tối từ 6 giờ 1/2 đến 9 giờ 1/2. Học-phí: 3 $ 00 một tháng.

Đơn xin học nhận ở nhà hội-quán hội Trí-trí, 59, phố hàng Quạt, từ thứ bảy này (19 septembre) đến thứ bảy 26 là hết hạn (ngày chủ-nhật không nhận).

Đơn nhận buổi sáng từ 7 giờ 1/2, đến 8 giờ và buổi chiều từ 5 giờ đến 5 giờ 1/2.

Đơn xin học phải đính theo các giấy sau này:

2 bản giấy khai-sinh;
2 cái ảnh;
1 bản sao hay chính-bản bằng sơ-học (certificat d'étude primaires).
1 livret-scolaire.

Hội lại định mở một lớp nhất (cours supérieur) cho những học-sinh đã học ở cours moyen học. Học phí 2 đồng một tháng, phải đưa các giấy như trên và có đủ số học trò học. Hội mới mở.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTES

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy đợi.

Giá tiền 0 $ 90

Những nhà có con em còn nhỏ cần biết thứ thuốc Bổ *Tứ-Ngọc-Liên* tiêu nhi chỉ khoa *được thắng* 13 một thứ là bổ nhất trẻ con rất mau thiêm dìm và tổng được các chứng độc ở trong phổi ra, dầu ho gió, ho đàm, ho cảm, ho khò khè, nôi tôm tại cứu ho ngày đêm đều mà dùng thứ thuốc này đều có thể khỏi được, những người đang sợ đã chịu thứ thuốc ho này là một phương thần được. Giá mỗi lọ là 0 $ 30, ở các tỉnh xa cứ gửi nhiều Hiệu bán, sẽ mua mua, hoặc muốn biết ở tỉnh mình Hiệu nào bán thì cứ viết thư hỏi Hiệu TỨ-NGỌC-LIÊN n° 46, Rue Principale à Bắp cầu.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert Hanoi

Trong những độ trái mùa, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0 $ 60 một ống sáu cachets

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

thao-soạn trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển . . . . 0 $ 80
Tiền cước mỗi quyển . 0 . 12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông Đức-xuân-Thăng
6 — 8, Rue du Coton — Hanoi

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy . . . . 0 $ 95
Nước hoa Pompéia. . . . 0 . 95
Nước gội đầu Pompéia . 0 . 65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

振商號

Bản-hiệu từ khai-trương đến nay chế ra các thứ bánh kẹo rất là thanh-khiết và làm theo cách vệ-sinh để ăn cho bổ lợi ích, nhân đó toàn là thương hảo cả, và những tên bánh lại càng thêm đặc-biệt, vậy xin liệt trích chư tôn xét thử xem hãy:

Thăng bánh tuổ nguyệt mỗi hộp một cái . . . 1 $ 50
Chân-giang dạ nguyệt mỗi hộp một cái . . . 1 . 60
Tây-hồ tây nguyệt mỗi hộp một cái . . . 1 . 20
Thường nga bôn nguyệt mỗi hộp một cái . . . 2 . 00
Bánh nhân (vây cá) mỗi cân . 0 . 80
Bánh nhân (yến) mỗi cân . 0 . 80
Bánh nhân (Jambon) mỗi cân . 0 . 60
Bánh nhân liên dung mỗi . 0 . 60
Bánh sữ nhân mỗi cân . 0 . 50

Còn như bánh hiệu mà chế tạo thì hàng trăm thứ bánh ngon, như thế, nên không thể tận liệt được, nếu lục chư tôn muốn mua thứ bánh nào hoặc muốn mua đồ các thứ tên bánh và giá tiền xin gửi thư cho bản hiệu, thì bản hiệu gửi ngay đưa bánh đi ngay.

Nhời dặn: Nếu chư tôn mua gửi thư cho bản-hiệu xin để lên cho rõ ràng với nhà ở và số nhà cùng chức tước nghiệp nghe để bản hiệu gửi bằng cho khỏi nhầm lẫn và chư tôn tiện thu.

Kính cáo
Nou Kong Seng
108, Rue des Voiles (Hanoi)

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tấm giơ xuống

INJECTION PEYRARD

Thuốc thực hiệu nầy chế ra để thu rõi và hiệu-nghiệm hơn các thứ

ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU

mọi bị hay là có dễ lâu rồi

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì khỏi bịnh hết 221 người (Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

Bán cùng các nhà thuốc số danh

Trị bệnh đau xương

và đau lưng

Những bệnh ta thường mắc phải thì sẻ bệnh đau lưng, đau xương, đau gân, các bệnh về tiểu tiện, vân vân . . . cũng là nhiều bệnh lắt, cái gốc đều do ở trong thân thể nhiễm chất acides uriques mà ra cả.

Thuốc Pilules Foster trị bệnh đau lưng và đau xương rất công-hiệu. Thuốc ấy làm cho trong thân-thể mất hết chất acides uriques nó gây nên các bệnh ấy. Thuốc ấy làm cho bộ thận và khớp xương được mềm mại. Thuốc ấy làm cho nước tiểu không có phèng đi, và các bệnh về thận-tiểu. Thuốc ấy trừ các bệnh chiếu khí khôn, bịnh gốc ở đâu, mà sự thực là nơi thận yếu, hoặc trong thân-thể nhiễm chất acide uric quá. Thuốc ấy uống không có gì là ngại hết, mà kiến nghiệm rất chắng. Thuốc ấy làm cho trong người có chắc, và lại mau cho chóng. Các thứ thuốc Foster bán tại số 23, rue Saint-Ferdinand, Paris-17.

Hãng bào chế nào cũng có bán

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU:

NAM-THỊNH

6 Rue des Cantonnais 6

HANOI

Hàng tốt mới sáng — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau mau kẻo hết hàng tốt

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dầy, làm độ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1 $ 40

Có bán tại Nhà Ba-chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rẻo phổi làm cho hay ho vật uống thuốc nay rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MAU HỒ 1 $ 40

DƯƠNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các dường chạy thơ ở phía bắc Trung kỳ

Chạy từ Đông hà, ngày thứ tư buổi sáng, đến Lao-bảo buổi trưa. Các thư từ và hành-khách đáp thuyền đến buổi trưa hôm thứ năm sẽ đến Tchépone, rồi ở đây lại đi thẳng Savannakhet, đến nơi vào buổi chiều.

Từ Savannakhet sẽ chạy về Tchépone, buổi sáng thứ hai, các thư từ và hành-khách, sẽ đến Lao-bảo rồi đáp thuyền hai ngày thì đến Đông-hà, đến nơi vào buổi chiều hôm thứ tư.

Mỗi chỗ nhất chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-công liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28 $ 00 một ngồi.
Hạng ta đi. . . . . 14 . 00 —

Đường đi Huế và Yên-lộ đi Nghệ-tĩnh ngày nào cũng có xe chạy, xin hãy về trước một ngày.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI,
Vinh, Đông-hà, Yên-lộ, Thakhek hay là Napé

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31 Hanoi Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐỔ MÀ HỎI

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . . Giá:* **1 $ 25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . . Giá:* **1 . 25**

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh gì lạ và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . . Giá:* **1 $ 30**

CROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá:* **1 $ 25**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của Công-ty Panama đề rồi số 63 hoặc lại (Obligation Panama à lots). Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong trái. (Như vậy mỗi ngày 40 đồng mỗi xu, có thể trở nên giàu có được).

Bỏ nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền sở-hữu, như lỡ mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số về lỡ nào thì mình được lĩnh nguyên số tiền 16 ky bởi trái đơn trước mà thế nào cũng trúng một lỡ từ 100.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, hơn 3 triệu lỡ.

Như vậy mua trái-đơn thì nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỖ SAU NÀY:

130 lỗ.	500.000 quan	260 lỗ.	5.000 quan
130 lỗ.	250.000 —	1.320 lỗ.	2.000 —
260 lỗ.	100.000 —	13.200 lỗ.	1.000 —
260 lỗ.	10.000 —	1.700.900 trái đơn hoàn lại làm	400 —

Người có trái-đơn được dự cuộc rút số mỗi cho đến khi số trái-đơn rút ra hết mới thôi.

Các lỗ được lĩnh nguyên tiền, không phải trừ phí tổn chi cả. Mỗi lần rút số có nhiều được một cái bằng số số trái đơn trúng số, không phải trả tiền. Các số bỏ trong ống thì chẳng vứt bỏ trái-đơn để trị nhà ngân hàng, còn nhà có trái đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn dự các cuộc rút số ấy thì gửi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)